

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCXIV. ad annum CCCXLVI.

Parisiis, 1644

Vetervm Aliqvot Scriptorvm De His Libris Et Eorvm Avctore Testimonia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15072

tus libro primo historiarum capite octavo, Arij scripta & epistolam Eusebii Nicomediensis lecta fuisse in Synodo Nicæna. Testatur quoque Iulius pontifex Romanus in epistola quæ extat apud Athanasium in apologia secunda, in Concilio Nicæno examinata fuisse acta Synodi Alexandrinæ. At horum omnium in hac historia nulla mentio habetur. Nihilominus tamen, cum ex Photii testimonio, cuius bibliotheca paulo ante in lucem prodiit, satis constet huius operis auctorem fuisse Gelasium Cyzicenum, & eius etiam nomine Græce & Latine iam editum sit, atque in eo nonnulla habeantur, quæ multis rebus usui esse possunt, ac præterea veteres scriptores (quorum verba mox subiicientur) illius mentionem faciant tamquam actorum Concilii Nicæni: ne a quopiam fortasse desideretur, ad calcem huius tomi adiciendum censuimus.

VETERVM ALIQVOT SCRIPTORVM DE HIS LIBRIS ET EORVM AVCTORE TESTIMONIA.

Photius patriarcha CP. in bibliotheca.

ΦώπⓄ πατριάρχης ΚΠ. ἐν βιβλιοθήκῃ.

Cap. 15.

Acta sunt primæ Synodi acta, tribus comprehensa libris. Gelasii titulum opus præfert, nec tam acta sunt, quam historia. Sermo simplex & humilis. ceterum minima quæque in Synodo gesta narrat.

Ἀνεγνώσθη ἐπερατικὸν τὸ ἀποστολικῶν ἐπιτομῶν ἐν τῇ συνέδῳ. Γελασίου δ' ἔφερε τὸ βιβλίον ὀρθροφωτῶν οὐ μᾶλλον ὑπερῶν περατικόν, ἢ ἰσορροπικόν. διτελής δ' ἐστὶν ἐπιτομῆς πλὴν φερόσιν. πλὴν γὰρ λεπτομερῶς διέξισι τὰ ἐν τῇ συνέδῳ.

Cap. 88.

Legimus historiae forma res in Nicæna Synodo gestas. liber autem diuisus est in tres partes. Refert auctor * Ofium Cordubæ episcopum, & Bitonem atque Vincentium Romanos sacerdotes. Siluestri Romani pontificis legatos adfuisse. Eustathium autem Antiochenum patriarcham per seipsum: Alexandrum vero presbyterum, Metrophanis Constantinopolitani legatum. neque enim hic ætate confectus adesse poterat. In alio tamen exem-

Ἀνεγνώσθη βιβλίον, ὡς ἐν ἰστορίᾳ ἐστὶν ὑπόμνημα, τὰ κτ' ἢ ἐν Νικαίᾳ συνέδῳ περατικόν. τὸ μὲν ὄνομα δ' ἐστὶν βιβλίον Γελασίου, τὸ δὲ μὲν ὄνομα τὸ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Βικέντιου Ρωμαίων ἱερέων, ἐκ παλαιῶν Σιλλέστου τῷ Ρώμῃ ἀφῆναι. Εὐστάθιον δ' ἢ Ἀντιοχείας, αὐτὸν ἐκείνων. Ἀλέξανδρον δ' ὅς ἐστιν πρεσβυτέρου ἀξιωματικῶς, εἰς παλαιῶν ἀπὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως Μηνόφαντος ἀφῆναι ἐκείνου. Ἰδὲ κωλύειτο βαδύταται γὰρ ἄλλω.

ANNO
CHRISTI
325

ἄλλω μὲν τοῖς ἔχοντι τὰ αὐτὰ, Γελα-
σίου ἔπισκοποῦ Καισαρείας ἡ Πα-
λαιστίνης, διόντος τὸ βιβλίον Ἐπιγραφο-
μένων, καὶ ἀπερχεται ἃ οὕτω τὰ κτ' ἰσχυ-
ράν καὶ μετὰ τὴν οἰκουμένην
τῶν Ἐπισκόπων συναξασθεῖσαν σωό-
δου ἐκ πασῶν, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἡμεῖς τῶν
Ρωμαίου κόσμου ἐσχηθῶν, ἐκ Περ-
σίας. Φησὶ ἃ αὐτὸν ὁ συγγραφεὺς οὕ-
τως ἔπι Βασιλείου, ὃς ἐκβαλὼν Ζή-
ωνα ἐτυράνησεν, ἀκμάζειν.

Νικητὰς Χωνιάτης ἐν πανοπλίᾳ
δογματικῇ.

Εὐσέβιος δὲ ὁ Γαμφίλου ἐν τῷ
πρῶτῳ λόγῳ τῆς εἰς τὴν βασιλέα Κων-
σταντῖνον, ἀπεῖναι Φησὶ τὸ Κωνσταντινου-
πόλεως διὰ γῆρας οὐδηλοῦν ἃ τὸ πύ-
του ὄνομα. αὐτὸ αὐτῷ δὲ παρεῖναι πρε-
σβυτέρους. τὰ δὲ γε θεολογικὰ τῆς
σωόδου διαλαμβάνουσι Μητροφάνη
μὲν ἔπι Κωνσταντινουπόλεως Ἐπισκο-
πον, διὰ ἃ βαδῶν γῆρας μὴ συνεδρῶ-
σαι τῇ σωόδῳ, ἀλλὰ πληροῦσαι ἐκεί-
νου τόπον Ἀλέξανδρον, ὃς πρεσβύτε-
ρος ὢν, καὶ τοῖς σωοδικαῖς τότε πρὸς τὰ
ἔπι Εὐσέβιος μέρη διηκονήσας ἡγάμα-
μασι.

Ἰωάννης ὁ Κυπριώτης δεκάδος
γ'. κεφ. δ'.

Ἐν τῇ ἀγίᾳ πρῶτῃ ἐκ οἰκουμένην
σωόδῳ, ἔπι δὲ Εὐσέβιου τῆς πατέ-
ρον ἀποκριτικῆς πρὸς τὸν Φιλόσοφον,
Φησὶ νοπτερον οὐδὲν οὕτως ἔστιν ὁ κύ-
ριος, ὁ κτίσας τὴν λογιστικὴν σοφίαν
εἰς ἀρχὴν ὁδῶν αὐτῶν, καὶ πῦρ ἐπέσει
τῷ κατ' εἰκόνα ἀνθρώπου αὐτῶν.

Concil. Tom. 2.

plari, quo eadem prorsus conti-
nebantur, hunc titulum libro in-
scriptum reperi: Gelasii Cæsa-
reæ Palæstinæ episcopi. Operis
autem ipsius principium eius-
modi est: Quæ in prima & ma-
gna & vniuersali episcoporum
Synodo ex omnibus, vt sic di-
cam, Romani orbis prouinciis,
ipsaque adeo Perfide congrega-
&c. Affirmat hic scriptor * se
sub Basiliſco, qui Zenone pulso
tyrannidem occupauit, vixisse.

* in Prefat.

Nicetas Choniates de ortho-
doxa fide lib. 5. c. 6.

Eusebius Pamphili lib. 3. de
vita Constantini imperatoris,
Constantinopolitanum quidem
pontificem a Synodo Nicæna ab-
fuisse scribit propter senium; at
nomen eius supprimit: cuius lo-
co presbyteri quidam compa-
ruerint. At vero ex * Synodi
actis constat Metrophanē Con-
stantinopoleos id temporis epi-
scopum fuisse, qui decrepitam
ob ætatem in Synodo confidere
non potuerit: cuius tamen vi-
cem Alexander suppleuerit pre-
sbyter, cuius ministerio synodi-
cæ literæ in Europam transmit-
tebantur.

* Lib. 2. c. 5.

Joannes Cyparissiota decadis 3.
cap. 4.

In prima & œcumenica Sy-
nodo, ex responsione patrum ad
philosophum, quam Eusebius
reddidit. * Aduertendum, in-
quiunt, est hunc esse Dominum,
qui sapientiam ratiocinantem
creauit principium viarum sua-
rum, quam preparauit homini
ad imaginem suam a se creato.

* Lib. 2.
c. 18.

Idem decadis 10. cap. 2.

Ex disputatione contra Phaedonem philosophum, quæ est in prima Synodo. * Fides, inquit, catholica vnam solum diuinitatem nouit, & hanc colit, Patris, Filii, & Spiritus sancti. præter hanc non reputabitur altera.

* Lib. 2.
c. 22.

Ο αὐτὸς δεκάδος ἰ. κεφ. β.

Απὸ τῆς πρὸς Φαίδωνα τὸν φιλόσοφον διαλέξεως, ἐκ τῆς πρῆτης συνόδου. ἡ δὲ καθολικὴ πίστις μίαν μόνην οἶδε θεότητα, καὶ τῷ τῷ προσβῶει, πατρὸς, υἱοῦ, καὶ ἁγίου πνεύματος ᾧ ἰσὺ οὐ λογισθῆσται ἕτερον.

ANNA
CHRIST
34

DE TEMPORE
QVO CELEBRATVM FVIT
CONCILIVM NICÆNVM.

CONCILIVM Nicænum sub papa Siluestro celebratum fuisse, & Latinae subscriptiones Canonum, & omnium veterum, qui de ea re scripserunt, monumenta vel affirmant, vel significant, vno excepto^b Sozomeni de prauato loco, quem Cassiodorus historiae tripartitæ concinnator, & alii recentiores secuti sunt. Inde orta est de tempore Concilii Nicæni ingens apud posteros controuersia, alii calculum subscriptionum Latinarum & auctoritatem Eusebii, Hieronymi, Socratis, Theodoretii & Gelasii Cyziceni, qui omnes illud vel diserte vel tacite ad Siluestri ætatem referunt, proponentibus: aliis Sozomenum, qui contra omnium vel maiorum vel æqualium suorum fidem, ipsum ad Iulii pontificatum mendose deprimit, opponentibus. ^c Photius ut utramque partem conciliet, & Sozomenum cum Gelasio Cyziceno in concordiam reducat, sub Siluestro inceptum, sub Iulio absolutum statuit. Hæretici nostri sæculi (quorum in omnibus studium est officere Romanæ ecclesiæ, quæ ut antiquiorem, ita saniolem sententiam tuetur) Sozomeni corruptum locum abripiunt, & sub Iulio celebratum fuisse importune contendunt. Quod falso fundamento niti, mendumque manifestum in Sozomeni scriptione esse, vel ex marginali annotatione quæ in textum irrepsit, vel ex voce πωλιός, id est senex, canus, venerandus, quæ vitio scribæ in Ιούλιος euaserit, sic ex Sozomeno ipso demonstratur. Primum, causa quam prætexit Sozomenus, cur Concilio Nicæno non interfuerit Romanus pontifex, decrepitam scilicet senectutem, in Iulium cadere nullo modo potest, qui iuxta Socratem & Sozomenum ipsum, vsque ad triginta fere annos post Concilium Nicænum ætatem produxit. Tradit enim^d Socrates, atque ex ipso^e Sozomeno, Constantium post tyrannos Magnentium, Siluanum & Gallum caesos, Sirmio Romam ad triumphandum profectum, ac

* Euseb. in
chron. vbi
pro 22. ma-
le scriptū 2.
Hieron. in
chro. Socr.
lib. 2. ca. 27.
Theod. hist.
eccl. 1. 1. c. 3.
Gelas. Cy-
zic. lib. 1.
^b Sozo. hist.
eccl. lib. 1.
cap. 16.

^c Phot. ep.
ad Mich.
Bulg.

^d Socr. hist.
eccl. lib. 2.
cap. 27.
^e Sozo. hist.
eccl. lib. 4.
cap. 7.